

Danuta Mucha

Literatura piękna dla dzieci po polsku i po niemiecku
(na wybranych przykładach)

Najczęściej włączamy radio. Na klawiszach klawiatury szukamy informacji. Jakby całe życie zależało od przycisków klawiszy wystukiwanych miarowo w laptopie czy pilocie. O ile rzadziej zaglądamy do nowości wydawniczych, wśród których tak rzadko spotkać można współczesną poezję i prozę dla najmłodszych.

Myślę o pisarzach dla dzieci. Autorach współczesnej literatury dla dzieci, pomijanej wzrokiem na półkach księgarskich, bo to nie Andersen, czy Bracia Grimm.

O nowościach słyszymy, ale i chcielibyśmy wiedzieć więcej. O poetach z duszą, o których rzadko się pisze, a jeszcze rzadziej czyta, również.

Z przyjemnością odsyłam zatem Czytelnika do literatury dla dzieci w wersji polsko-niemieckiej. Polecam tom wierszy polskiej poetki Karoliny Kusek pt. „Moje krajobrazy. Meine Landschaften” w przekładzie Wolfganga Jöhling (książka ukazała się dzięki wsparciu firmy Von der Heyden Group) (wydawnictwo „Siedmioróg”, Wrocław 2005), który gości na witrynie internetowej ambasady Niemiec w Polsce, cieszy oko i duszę, ciepłem i mądrością. Autorka, znana polska poetka, lirycznie ujmuje mądrość bez odwołania do morałów. Snuje tę poetycką opowieść z serca dorosłego do serca dziecka, ujmując w słowa zadumy refleksje nad wielkością ludzkiego życia, relacji między wnukami a babcią, czy krajobrazami pól i łąk. „Moje krajobrazy. Meine Landschaften” Karoliny Kusek zapadają w pamięć emocjami, bez potrzeby taniego dydaktyzmu. Przelewają w serca okruczy czyjejs miłości do ziemi, do świata, do przyrody. Liryki Kusek onieśmielają wielkością impresji, często skupionych na sprawach błażych, ale zawsze pełne głębokich metafor. Karolina Kusek dziękuje w tomie p. Svenowi von der Heydenowi. Zaś On sam pisze skromnie we wstępie do jej książki: „Jako Niemiec, który w Polsce czuje się jak u siebie, Europę uważa za swój dom i z całego serca pragnie przyczynić się do dialogu i porozumienia między narodami, (...) (jest) głęboko przekonany, że małe dzieci uczestniczą w integracji między ludźmi i potrafią wyzbyć się uprzedzeń. Dzieci są naszą

przyszłością, a przyszłość musi się opierać na pokojowym współżyciu – dotyczy to zwłaszcza najbliższych sąsiadów. Moim wielkim życzeniem jest, aby historia się nie powtarzała. Dlatego też dzieci – pisze dalej Sven von der Heyden – w różnym wieku powinny wykształcać w sobie, dzięki ożywionej wymianie kulturowej, zrozumienie i sympatię dla ludzi pochodzących z innych państw. Czyż poezja nie jest najpiękniejszym pierwszym krokiem w tym kierunku? Prawdopodobnie tak – i w tym celu powstała ta książeczka. (...)”. Poezja Karoliny Kusek potwierdza te oczekiwania. Poetka pisze o miłości, przyrodzie, porankach i zmierzchach, które nie mają granic, a są zawsze najbliższe sercu.

Inną polską autorką dla dzieci jest Jolanta Horodecka – Wieczorek, której utwory oznaczone zostały emblematem BEZ PRZEMOCY. Pisarka kreuje świat, w którym zawsze dobro zwycięża, a najważniejszą postacią w wielu jej bajkach jest dobra wróżka. Horodecka – Wieczorek uważa, że dzieciom potrzeba dobrych wzorców, unika zatem zła, nadając mu minimalną rangę. Podczas spotkań autorskich mali czytelnicy utwierdzają ją w przekonaniu, że dzieci wolą krasnoludki od horrorów. Dlatego pisarka realizuje swe twórcze pomysły, sięgając do fantastyki ludowej. W jej twórczości motywem przewodnim jest dobro, które zawsze triumfuje. Jej bajki są nacechowane morałem. W dorobku pisarki ważne miejsce zajmuje współpraca z niemieckim wydawnictwem RG. Fischer Verlag z Frankfurtu/Main, mającym oddziały w wielu krajach świata”. Na jej stronie internetowej czytamy, że „Wydawnictwo wysoko oceniło jej bajki i określiło je jako cudowne /zauberhaft/. W ramach umowy o współpracy bajki autorki w wersji niemieckiej obiegają świat. Autorka weszła też do antologii niemieckich opowieści / "Collection deutscher Erzähler" / i otrzymała zaproszenie do udziału w dwóch kolejnych antologiach. W roku 2004 RG. Fischer Verlag wydał zbiór 16 bajek w prozie autorstwa Jolanty Horodeckiej-Wieczorek w formie książki zatytułowanej "In der Welt der Märchenträume." Publikacje te były przez okres dwóch lat eksponowane na Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie/Main i Lipsku. Zbiór szesnastu w/w bajek umieszczony został w wersji bibliograficznej w Katalogu der Deutschen Nationalbibliothek w 51 zeszycie rocznika 2004 pozycja 1809 oraz w Katalogu Bibliografii Poloniców Zagranicznych rocznik 2004 Biblioteki Narodowej w Warszawie”.

Polecając twórczość Karoliny Kusek i Jolanty Horodeckiej – Wieczorek pragnę zbliżyć Państwa oczekiwania do realnych kształtów. Przywołam

zatem ich utwory, jeśli nie w całości, to choć we fragmencie, oddającym ich klimat – z równą siłą brzmiących w języku polskim, jak i niemieckim.

Karolina Kusek

Wianuszek

*- Usiądź, babciu ,tu na miedzy,
W chłodnym cieniu dzikiej gruszy.
Wnuczek narwie ci stokrotek,
Wnuczka splecie z nich wianuszek.*

*Będzie splatać go misternie.
Jak ty splatasz wiersze słowa.
Może uda jej się nawet
Kwiatek z kwiatkiem w nim zrymować?*

*- Będę najszczęśliwszą w świecie,
Gdy okwieci mi on głowę.
Niech zazdroszczą mi poetki
W wieńcach z liści laurowych.*

Jolanta Horodecka – Wieczorek